

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/15/2022
Identifikačné číslo spisu: 3021200122
Dátum vydania rozhodnutia: 10. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:3021200122.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobkyne: X. M., narodená XX. Y. XXXX, bytom v S., Q. Č.. XXXX/XX, právne zast.: JUDr. Šimonom Cibulkom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Hodžova č. 53, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 07. apríla 2021, číslo UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2021/1454, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. novembra 2021, č.k. 14Sa/33/2021-77, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného z a m i e t a.

Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 29. novembra 2021, č.k. 14Sa/33/2021-77, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného zo 07. apríla 2021, číslo UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2021/1454 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2. Žalovaný predmetným rozhodnutím zo 07. apríla 2021 postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín z 03. augusta 2020, Číslo: TN1/OPPKPČ/SOC/2020/39517-16, ktorým tento podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 2, ods. 9 a § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“) nevyhovet žiadosti z 21.

januára 2019, ktorú podala žalobkyňa a nepriznal jej peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 14 ods. 6, § 38 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o dôvodnosti podanej správnej žaloby.

4. Krajský súd sa po preskúmaní veci nestotožnil so záverom, ku ktorému dospeli správne orgány, že žalobkyňa nespĺňa podmienky pre priznanie kompenzácie, nakoľko nie je odkázaná na individuálnu dopravu osobným motorovým vozidlom, keďže jej agresívne správanie je predvídateľné a nie je viazané na uzavreté priestory a cestovanie prostriedkami hromadnej dopravy. Správne orgány tiež uvádzali, že správanie žalobkyne je nebezpečnejšie, keď žalobkyňa cestuje osobným motorovým vozidlom s manželom. Agresívne správanie žalobkyne nie je závislé od miesta, spôsobu prepravy, veľkosti priestoru, ale je viazané na odpor, respektíve nesplnenie požiadaviek. Za takto zisteného stavu by nebol naplnený mienený cieľ zákona a súčasne by priznanie kompenzácie neriešilo vzťahovacie správanie žalobkyne.

5. Krajský súd tieto závery vyhodnotil za rozporné so základnou logikou a taktiež v príkrom rozpore s účelom zákona a ďalej pokračoval, že žalobkyňa správne poukázala na to, že obsah vyjadrenia žalovaného k podanej správnej žalobe je oproti odôvodneniu žalobou napadnutého rozhodnutia oveľa konkrétnejší v argumentácii a vysvetlení dôvodov, pre ktoré jej nebol požadovaný peňažný príspevok priznaný. Zdôraznil, že podstatné je len to, čo je uvedené priamo v odôvodnení rozhodnutia a len argumentmi, úvahami a závermi, ktoré sú obsiahnuté v tomto odôvodnení sa môže súd zaoberať v rámci súdneho prieskumu žalobou napadnutého rozhodnutia. Ak teda žalovaný vo vyjadrení oproti odôvodneniu rozhodnutia doplnil svoje dôvody aj o argumentáciu ohľadne toho, či správanie žalobkyne má znaky „neovládateľnosti“, tak uvedené závery nie sú predmetom súdneho prieskumu a súd na ne nemôže prihliadať. Uviedol tiež, že žalovaný rozhodol vo veci už po druhýkrát, nakoľko jeho predchádzajúce rozhodnutie bolo súdom už zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Za podstatné pritom súd považoval aj doplnenie skutkového stavu aj o preskúmanie a následné vyhodnotenie vonkajších prejavov správania žalobkyne, ktoré by sa mohli prejavovať aj voči spolucestujúcim. Poukázal tiež na to, že žalobkyňa po tom, ako mala v roku 2019 prejav panického a agresívneho správania v prostriedku hromadnej dopravy (autobuse), tento typ dopravy prakticky nepoužíva. K uvedenému prispelo aj jej panické prežívanie situácie ohľadne pandémie Covid-19. Nepriznanie peňažného príspevku nemôže samé o sebe zmierniť jej problémy, ktoré viedli k nevyužívaniu tohto typu dopravy. Na druhej strane však určite podporí jej tendencie nevychádzať mimo domácnosť. Takto bez pochybností nemôže byť naplnený účel zákona č. 447/2008 Z. z., a to najmä za situácie, keď zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne nevyplýval žiaden záver ošetrojúcich lekárov ohľadne objektívnej nemožnosti jej socializácie, respektíve k tomuto záveru neprišiel ani posudkový lekár v administratívnom konaní. Ak teda žalovaný konštatoval, že by priznaním kompenzácie nebol naplnený účel, zákon tak uvedený záver vyhodnotil ako nelogický. Taktiež záver žalovaného, že požadovaným peňažným príspevkom sa nevyriešia problémy žalobkyne so vzťahovacím správaním považoval za právne irelevantný, keďže kompenzácie nie sú určené na vyriešenie zdravotných problémov danej osoby, ale ich cieľom a účelom je vytvorenie možnosti pre osobu s určitými zdravotnými problémami začleniť sa do spoločnosti, viesť podľa možností aktívny život so sociálnymi kontaktmi.

6. Rovnako krajský súd záver o predvídateľnosti správania žalobkyne vyhodnotil za rozporný so závermi jej ošetrojúceho lekára, ktorý označil jej správanie za nepredvídateľné a neovládateľné. Zákon umožňuje za určitých okolností posudkovému lekárovi korigovať odborné závery vyplývajúce z predloženej zdravotnej dokumentácie posudzovanej osoby, avšak v odôvodnení rozhodnutia v tomto prípade nie je dostatočne odôvodnený takýto zásadný odklon od týchto záverov ošetrojúceho lekára. Žalovaný pritom konštatuje, že agresívne až brachiálne správanie žalobkyne je viazané na nevyhovenie jej požiadavkám, na situácie, keď sa jej kladie odpor, respektíve na situácie, keď sa

narúša jej osobný priestor. Vzhľadom na to, že je známa príčina, respektíve spúšťač takéhoto jej správania, je teda „predvídateľné“. V tomto smere krajský súd zastal názor, že táto skutočnosť sama o sebe neznamená, že je správanie žalobkyne za každých (respektíve väčšiny) okolností predvídateľné. Uvedené konštatovanie predovšetkým znamená, že je možné identifikovať zvyčajné „spúšťače“ tohto správania, a je teda možné minimalizovať situácie, kedy by mohlo k takémuto správaniu žalobkyne dôjsť. Žalovaný totiž sám nepopiera, že vo vyššie uvedených situáciách spravidla dochádza k agresívnemu správaniu žalobkyne. Je pritom bez pochybností zrejmé, že nie je možné zabezpečiť, aby vždy, za každých okolností, každá osoba v okolí žalobkyne rešpektovala jej osobnú zónu, neprejavovala s ňou nesúhlas alebo jej neodporovala. Je teda potrebné minimalizovať situácie, pri ktorých spravidla dochádza k narušeniu jej osobného priestoru, kde je predpoklad, že nebude (respektíve z objektívneho hľadiska ani nemôže byť) vyhovené jej požiadavkám a podobne. Ide logicky a typicky o miesta, kde je koncentrovaných viac ľudí a najmä ľudí, ktorí objektívne nemajú vedomosť o špecifických požiadavkách na zaobchádzanie so žalobkyňou. Takýmto miestom je bezpochyby aj prostriedok hromadnej dopravy. V autobuse alebo inom prostriedku hromadnej dopravy by žalobkyňa cestovala s väčším počtom osôb, ktoré nemajú žiadne informácie o jej zdravotnom stave, a preto nemajú vedomosť o tom, aké konkrétne situácie (ku ktorým bez pochybností môže pri preprave dôjsť) u žalobkyne spúšťajú prejavy jej agresívneho správania. Nie je tu možné eliminovať tieto „spúšťače“, a súčasne nie je možné od žalobkyne požadovať, aby po nastúpení do tohto prostriedku prítomných oboznámila so svojím zdravotným stavom a požiadala ich, aby nenarúšali jej osobný priestor a neodporovali jej. Na druhej strane cestovanie s jednou alebo minimálnym počtom osôb v osobnom vozidle predstavuje z tohto pohľadu oveľa menšie riziko, najmä keď je predpoklad, že žalobkyňu bude vozit' jej manžel, ktorý pozná jej zdravotný stav a správanie, vie ako sa k nej má správať a vie zohľadňovať jej špecifické požiadavky.

7. Krajský súd tiež vzhliadol i ďalší dôvod zakladajúci zrušenie rozhodnutia žalovaného, keď žalovaný sa zaoberal len otázkou predvídateľnosti správania žalobkyne a vôbec sa nezaoberal tým, či nie je neovládateľné v zmysle § 14 ods.6 písm. b/ zákona č. 447/2008 Z. z.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

9. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobkyni, ktorá vo veci dosiahla úspech, priznal náhradu trov konania.

II.

10. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

11. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) a tiež, že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ SSP).

12. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnenému posúdeniu veci žalovaný uviedol, že pri posúdení zdravotného stavu žalobkyne boli zhodnotené všetky lekárske nálezy nachádzajúce sa v predloženej spisovej dokumentácii, ako aj odborné lekárske nálezy, ktoré boli podkladom rozhodnutia vo veci odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Posudkový lekár žalovaného v lekárskom posudku z 24. februára 2021 uviedol dôvody, ktoré ho viedli k určení miery funkčnej poruchy a konštatovaniu, že žalobkyňa nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Popísal fakty, týkajúce sa „nepredvídateľnosti“ správania účastníčky konania, okrem ktorých tiež uviedol, že od roku 2010 nie sú u posudzovanej dokumentované neovládateľné poruchy správania ani prejavy agresivity s ohrožovaním vlastnej osoby alebo okolia, že žalobkyňa bola opakovane, v roku 2012, 2013, 2018, 2019 posudzovaná vo veci požadovaného peňažného príspevku, že je dlhodobo na chronickej medikamentóznej liečbe, bez potreby úpravy, že početné psychiatrické vyšetrenia, ktoré deklarujú depresívny syndróm s úzkosťou, nedokladujú neovládateľné poruchy správania. Žalobkyňou neboli stavy jej nepredvídateľného správania aktualizované ani

žiadaným psychologickým vyšetrením klinickým psychológom s realizáciou plnej diagnostiky osobnosti, s realizáciou projektových testov; žalovanému neboli doručené. Pri posudzovaní v rámci odvolacieho konania bola potvrdená duševná porucha, avšak neboli objektivizované také závažné poruchy správania, v dôsledku ktorých by nebola schopná zvládnuť prepravu prostriedkami verejnej hromadnej dopravy. Ako už bolo vyslovené vo vyjadrení k samotnej žalobe, u účastníčky konania sa jedná o predvídateľné správanie, jej negatívne prejavy končia po vyhovení jej požiadavkám, t.j. správanie je ovládateľné. Jedná sa o premyslené účelové správanie sa osoby s hystriónskou osobnosťou, ktorá si svojim správaním vynucuje uspokojenie vlastných potrieb. V opozite k neschopnosti účastníčky konania prepravovať sa hromadnou dopravou, respektíve zdržiavať sa tam, kde je väčší počet ľudí vyznievajú účastníčkou konania udávané návštevy kaderníčky, manikérky, ako aj nákupných centier.

13. Pri poskytovaní peňažných príspevkov správny orgán vždy dbá na účelnosť poskytovania peňažných príspevkov, pričom účelom v oblasti mobility a orientácie je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám podľa osobitného predpisu a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie. Žalobkyňa je schopná sa prepravovať prostriedkami verejnej hromadnej dopravy a ako už bolo opakovane uvedené, jej epizodické prejavy agresívneho správania nesúvisia s cestovaním, nie sú nepredvídateľné, neovládateľné. V dokumentácii sa nenachádza žiaden záznam preukazujúci potrebu akútnej psychiatrickej intervencie, nakoľko vo vyhrotených situáciách vždy došlo k splneniu požiadaviek a cieľov účastníčky konania. Vychádzajúc z predloženej zdravotnej dokumentácie, účastníčka konania sama prejavuje minimálnu vôľu zmierniť vzniknuté ochorenie napríklad pravidelným užívaním predpísanej medikamentózneho liečby. Aj po „panickom ataku v autobuse“ upravenú tabletkovú liečbu neužívala, lieky pravidelne neužíva dlhodobo, a to i napriek zhoršujúceho sa zdravotného stavu. V prípade vzniku komplikácií po vynechaní liečby je ťažko pochopiteľné opakovane dlhodobé neužívanie liečby, avšak bez dokumentovaných prejavov komplikácií. Posudzovanie zdravotného stavu na účely zákona č. 447/2008 Z. z. vykonávajú posudkoví lekári s atestáciou v odbore posudkové lekárstvo; v tomto odbore majú posudkoví lekári postavenie znalcov, nakoľko zložitost' agendy, vykonávanej v rámci lekárskej posudkovej činnosti, si vyžaduje dlhoročnú prax a skúsenosti v posudkovom lekárstve. Posúdenie odkázanosti na rôzne formy kompenzácie sociálnych dôsledkov vyplývajúcich z ťažkého zdravotného postihnutia je výlučne individuálne. Fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím s rovnakou diagnózou môžu mať rôzne sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia a môžu byť rôzne adaptované na postihnutie. Ak by účastníčka konania podstupovala patričnú odporúčanú liečbu, pravidelne navštevovala odborného lekára a užívala predpísané lieky, je možné predpokladať zníženie negatívnych prejavov ochorenia a tým aj elimináciu konfliktných situácií vo vzťahu k svojmu spoločenskému okoliu. Účastníčka konania podľa doloženého vyžiadaného psychiatrického lekárskeho nálezu je viac stiahnutá do domáceho prostredia, má stavy sociálnej fóbie, má zlú toleranciu záťažových situácií s prejavmi konfliktného až agresívneho správania voči okoliu. V tejto súvislosti vyznievajú protirečivo práve jej vyjadrenia o vykonávaných aktivitách, ktoré uviedla do záznamu počas osobného rozhovoru s pracovníčkou žalovaného dňa 14. decembra 2020 napriek „fóbie z ľudí“ a využívaní taxislužby na prepravu.

14. Posudková činnosť je individuálny výkon, pri ktorom sa komplexne posúdi zdravotné postihnutie fyzickej osoby, čiže sa zohľadňuje medicínska stránka, ale aj osobnostné predpoklady posudzovanej fyzickej osoby, jej rodinné prostredie a celkové životné prostredie, v ktorom žije, ako aj ďalšie faktory, ktoré sú z hľadiska ich vplyvu na život rovnocenné, vzájomne na seba pôsobia, prelínajú sa a ovplyvňujú vznik konkrétnych sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. Posudková činnosť je objektívne podložená lekáorskými nálezmi a ďalšími listinnými dôkazmi, ale aj metodicky usmerňovaná a vykonávaná v intenciách platnej právnej úpravy zákona č. 447/2008 Z. z. Žalovaný nemôže rozhodovať nad rámec svojich kompetencií, hoci právne názory na prejednávajúcu vec sa rôznia a často smeruje apel na správny orgán, že právo ako súbor právnych predpisov nemôže byť iba mechanicky a formalisticky aplikované bez prihliadnutia na zmysel a účel konkrétnych záujmov, chránených príslušnou právnou normou. Nesprávne právne posúdenie veci žalovaný videl v tom, že súd nezohľadnil tú skutočnosť, že posúdenie splnenia hmotnoprávných podmienok na účely predmetných konaní a rozhodnutí je predovšetkým odbornou medicínskou otázkou podľa zákona č.

447/2008 Z. z. Nejedná sa o právne posúdenie, ale o vysokošpecializované odborné posúdenie zdravotného stavu a z neho plynúcich sociálnych dôsledkov pre posudzovanú osobu.

15. Vyjadril nesúhlas s tvrdením krajského súdu, že závery posudkového lekára a žalovaného v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa javia ako nelogické. Lekársky posudok žalovaného z 24. februára 2021 a komplexný posudok z 01. marca 2021 a rozhodnutie zo 07. apríla 2021, nie sú v rozpore s diagnostickými závermi vyplývajúcimi z odborných lekárskeho nálezov, spĺňajú všetky požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a vysporiadali sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami rozhodujúcimi pre posúdenie správnosti a zákonnosti rozhodnutia. Posúdenie miery funkčnej poruchy patrí do správnej úvahy žalovaného a krajský súd preskúmava iba to, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, pričom diskrečná právomoc správneho orgánu predstavuje ponechanie možnosti žalovanému v týchto intenciách formulovať svoje závery autonómne. Zotrvával na názore, že rozhodnutie zo 07. apríla 2021 bolo vydané v zhode s platnou právnou úpravou zákona č. 447/2008 Z. z.

16. Vo vzťahu k namietanému odklonu od rozhodovacej praxe kasačného súdu žalovaný poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 465/2015, v ktorom je uvedený odkaz na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž/98-102/02, podľa ktorého cit.: „ (...) rozhodnutie sa nezrušuje iba preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka. Ustanovenie § 250i ods. 3 OSP jasne zakladá prekážku, účelom ktorej je zabrániť zrušovaniu rozhodnutí správnych orgánov zo strany správnych súdov, ktoré sú po hmotnoprávnej stránke nezvratné, t. j. ich zmenu nemožno dosiahnuť opakovaním procesu pre vady správneho konania. Neznamená to však, že správne orgány nemusia rešpektovať základné zásady správneho konania, medzi ktoré nepochybne patrí zásada súčinnosti správneho orgánu a účastníkov konania, avšak pokiaľ porušenie tejto zásady nemá, tak ako v danom prípade, vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, smerovalo by zrušenie napadnutého rozhodnutia k čisto formalistickému zopakovaniu správneho konania.“ Rovnako označil rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžh/1/2010, podľa ktorého cit.: „ (...) Formálne zopakovanie administratívneho konania nepredstavuje pre účastníka, vo vzťahu k skutkovej stránke veci reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech.“

17. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

18. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadrila podaním z 19. januára 2022.

19. Plne sa stotožnila so závermi, ku ktorým dospel krajský súd, vyjadrenie k správnej žalobe, v ktorom sa žalovaný bližšie zaoberal predvídateľnosťou správania žalobkyne nemôže byť predmetom súdneho prieskumu, argumentáciu, že žalobkyňa je schopná prepravovať sa prostriedkami verejnej dopravy považovala za rozporné s predloženými lekárskeho správami psychiatra. Žalovaným označené súdne rozhodnutia, od ktorých sa mal krajský súd odkloniť považovala za neaplikovateľné na prejednávajúcu vec, nakoľko súd svojím rozhodnutím nezrušil správne rozhodnutie iba preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne chyby, práve naopak, z rozhodnutia súdu vyplýva zásadná výčitka adresovaná správnomu orgánu, že závery, ku ktorým v správnom konaní dospel, sú nelogické, zle odôvodnené, obsahujúce zásadný odklon od preložených lekárskeho správ a z tohto dôvodu je na mieste úvaha nad tým, že by mal žalovaný prehodnotiť svoj záver a výrok v rozhodnutí a žiadosti žalobkyne vyhovieť, pretože sú na to splnené predpoklady.

20. Navrhla, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného ako nedôvodnú zamietol.

IV.

21. Vyjadrenie žalobkyne ku kasačnej sťažnosti bolo žalovanému doručené dňa 20. januára 2022 na vedomie.

V.

22. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná.

23. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

25. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

27. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

28. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zrušil rozhodnutie žalovaného zo 07. apríla 2021, číslo UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2021/1454 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Predmetným rozhodnutím žalovaný postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín z 03. augusta 2020, Číslo: TN1/OPPKPČ/SOC/2020/39517-16, ktorým tento podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 2, ods. 9 a § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. nevyhovел žiadosti z 21. januára 2019, ktorú podala žalobkyňa a nepriznal jej peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

29. Zákon č. 447/2008 Z. z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu (§ 1 ods. 1). Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom (§ 1 ods. 2).

30. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

31. Podľa § 11 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z., výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3.

33. Podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 2 zákona č. 447/2008 Z. z., fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

34. Podľa § 38 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z., zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla na účely tohto zákona sú výdavky na pohonné látky, ktoré slúžia na prevádzku osobného motorového vozidla, ktoré využíva

a/ fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom na pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo na občianske aktivity; podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu, alebo

b/ fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zaradená do chronického dialyzačného programu alebo do transplantáčného programu alebo ktorej sa poskytuje akútna onkologická liečba a pri hematoonkologickom ochorení aj udržiavacia liečba.

35. Podľa § 14 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z. z., fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, ak je

a/ odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a využíva ho na aktivity podľa § 38 ods. 9 písm. a/ alebo

b/ fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 38 ods. 9 písm. b/.

36. Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti z dôvodu

a/ ťažkej poruchy mobility premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb,

b/ duševnej poruchy s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb alebo

c/ ťažkej poruchy zvieráčov prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb.

37. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovaného mal preukázať, že

- žalobkyňa žiadosťou z 21. januára 2019 na predpísanom tlačive požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,

- prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 02. apríla 2019, Číslo: TN1/OPPKPČ/SOC/2019/45520-5 žiadosti žalobkyne nevyhovel a príslušný žiadaný peňažný príspevok jej nepriznal z dôvodu, že žalobkyňa nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom

[podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia predstavoval Komplexný posudok z 21. marca 2019 (podľa ktorého u žalobkyne nebola navrhnutá kompenzácia v oblasti zvýšených výdavkov, keď žalobkyňa nemá duševnú poruchu, ktorá by podmieňovala jej odkázanosť na individuálnu prepravu

osobným motorovým vozidlom) a vychádzajúci z vyhotoveného Lekárskeho posudku zo 04. februára 2019 a Posudkového záveru zo 04. februára 2019 vyhotoveného v rámci sociálnej posudkovej činnosti],

- na odvolanie žalobkyne žalovaný ako odvolací správny orgán rozhodnutím zo 07. augusta 2019, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2019/8220 odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 02. apríla 2019

[podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia predstavoval Komplexný posudok z 22. júla 2019 (podľa ktorého u žalobkyne nebola navrhnutá kompenzácia v oblasti zvýšených výdavkov, nakoľko žalobkyňa nebola odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom) a vychádzajúci z vyhotoveného Lekárskeho posudku z 02. júla 2019 a Posudkového záveru vyhotoveného v rámci sociálnej posudkovej činnosti],

- následne na základe podanej správnej žaloby krajský súd rozsudkom z 30. januára 2020, sp. zn. 28Sa/40/2019 zrušil rozhodnutie žalovaného zo 07. augusta 2019 v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím z 02. apríla 2019 a vec vrátil na ďalšie konanie

[dôvod, pre ktorý krajský súd vyhovel správnej žalobe sa primárne zakladal na nedostatočne vykonanom dokazovaní vo vzťahu k otázke odkázanosti žalobkyne na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom; súd konkrétne uviedol, že pre účely posúdenia jeho subsumovateľnosti pod ustanovenie § 14 ods. 6 písm. b/ zákona č. 447/2008 Z. z. je dôležité skúmať najmä externé prejavy tohto ochorenia vo vzťahu k okoliu, tieto musia byť preukázané z riadneho vyšetrenia a následného posúdenia zdravotného stavu. Nejde tu teda iba o nejaké interne prežívané prejavy úzkosti. Musí ísť o prejavy agresivity vo vzťahu ku komunite spolucestujúcich. Lekárske správy sa orientujú len na aspekt vnútorného prežívania psychických ťažkostí žalobkyne. Nie sú popísané symptómy správania, ktoré by bolo možné vyhodnotiť vo vzťahu ku spolucestujúcim a následne tak posúdiť, či je tieto prejavy správania možné subsumovať pod ustanovenie § 14 ods. 6 písm. b/ zákona č. 447/2008 Z. z. Ak lekárske správy takéto závery neumožňujú, je povinnosťou správnych orgánov iniciatívne doplniť dokazovanie na preukázanie alebo vyvrátenie tvrdení žalobkyne],

- po vrátení veci prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 03. augusta 2020, Číslo: TN1/OPPKPČ/SOC/2020/39517-16 žiadosti žalobkyne nevyhovel a príslušný žiadaný peňažný príspevok jej nepriznal z dôvodu, že žalobkyňa nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom

[podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia predstavoval Komplexný posudok z 15. júla 2020 (podľa ktorého u žalobkyne nebola navrhnutá kompenzácia v oblasti zvýšených výdavkov, keď žalobkyňa nemá duševnú poruchu, ktorá by podmieňovala jej odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom) a vychádzajúci z vyhotoveného Lekárskeho posudku zo 14. júla 2020 a Posudkového záveru zo 08. júna 2020 vyhotoveného v rámci sociálnej posudkovej činnosti],

- na odvolanie žalobkyne žalovaný ako odvolací správny orgán rozhodnutím zo 07. apríla 2021, číslo UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2021/1454 odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 03. augusta 2020

[podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia predstavoval Komplexný posudok z 01. marca 2021 (podľa ktorého u žalobkyne nebola navrhnutá kompenzácia v oblasti zvýšených výdavkov, nakoľko žalobkyňa nebola odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom) a vychádzajúci z vyhotoveného Lekárskeho posudku z 24. februára 2021 a Posudkového záveru z 01. marca 2021 vyhotoveného v rámci sociálnej posudkovej činnosti].

38. Najvyšší správny súd po vyhodnotení námietok uvedených v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a tiež vo vzťahu ku skutočnostiam zisteným z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu dospel k záveru o nedôvodnosti kasačnej sťažnosti podanej žalovaným.

39. V predmetnej veci nebola spornou tá skutočnosť, že žalobkyňa je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím so stanovenou mierou funkčnej poruchy 50 % podľa kapitoly IV, ods. 4 písm. b/ prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. - Duševné poruchy a poruchy správania - Afektívne poruchy nálady (manické, depresívne, periodické) - stredná porucha (30 % až 50 %). Sporným však zostalo posúdenie kľúčovej podmienky, splnenie ktorej je nevyhnutné na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, a to splnenie podmienky odkázanosti žalobkyne na individuálnu prepravu osobným

motorovým vozidlom. Zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla na účely tohto zákona sú výdavky na pohonné látky, ktoré slúžia na prevádzku osobného motorového vozidla, ktoré využíva primárne fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom na pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo na občianske aktivity; podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu (§ 38 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z.). Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti z dôvodu ťažkej poruchy mobility premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb, duševnej poruchy s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb alebo ťažkej poruchy zvieráčov prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb (§ 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z.). V predmetnej veci otázka odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom v časti apelujúcej na schopnosť žalobkyne na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti z dôvodu ťažkej poruchy mobility premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb (§ 14 ods. 6 písm. a/ menovaného zákona) a tiež v časti ťažkej poruchy zvieráčov prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb (§ 14 ods. 6 písm. c/ menovaného zákona) nebola sporná, nakoľko nebolo preukázané, že by žalobkyňa mala byť odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom z týchto dôvodov (ťažká porucha mobility a ťažká porucha zvieráčov). Preto základnou úlohou najvyššieho správneho súdu bolo posúdiť splnenie podmienky odkázanosti žalobkyne na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom výlučne v kontexte na duševnú poruchu s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb podľa § 14 ods. 6 písm. b/ menovaného zákona.

40. Žalovaný v tomto smere dospel k záveru, že žalobkyňa podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom nespĺňa, keď aj s odkazom na závery plynúce z príslušného lekárskeho posudku z 24. februára 2021 uzavrel, že subsumácia pod § 14 ods. 6 písm. b/ zákona č. 447/2008 Z. z. nie je možná, nakoľko agresívne správanie žalobkyne plynie z predvídateľných okolností, porucha správania spontánne terminuje (po príchode polície, otvorenie dverí autobusu, nekladenie odporu zo strany manžela, vyhovie požiadavkám, verbálnym a agresívnym správaním vynútené splnenie požiadaviek). Prejavy agresivity nie sú viazané len na miesto (autobus, nákupné centrá), ale aj na domáce prostredia a súvisia s akoukoľvek konfrontačnou situáciou, nezávisle od miesta a osôb. Stav agresivity nesúvisia s cestovaním v mestskej hromadnej doprave ani s uzavretým priestorom, ale s nevyhobením požiadaviek posudzovanej fyzickej osoby. Cestovanie osobným motorovým vozidlom nerieši problematiku epizodických prejavov vzťahovosti, konfliktného a agresívneho správania, naopak pri preprave v osobnom motorovom vozidle môžu viesť k nebezpečnejším situáciám ako pri preprave verejnou hromadnou dopravou. Práve socializácia a začlenenie do spoločenstva vytvára konfliktné situácie, ale sú viazané na odpor, respektíve nesplnenie požiadaviek. Na základe toho by nebol naplnený cieľ zákona, t.j. začlenenie posudzovanej fyzickej osoby do spoločnosti.

41. Najvyšší správny súd v prvom rade uvádza, že príslušným orgánom na hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby, určovanie miery funkčnej poruchy, ako aj posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (bližšie pozri § 11 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.), je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby s tým, že konkrétne je toto posudzovanie zverené posudkovým lekárom (§ 10 zákona č. 447/2008 Z. z.). Najvyšší správny súd ďalej zdôrazňuje, že nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre ustálenie záveru o miere funkčnej poruchy a jej

rozsahu, rovnako tak vo vzťahu k posudzovaniu sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a tiež k posudzovaniu jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ale musí rovnako ako správne orgány vychádzať z lekárskeho posudku, vo vzťahu ku ktorým posudzuje relevantnosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa uplatňujúceho si konkrétny nárok vecne upravený zákonom č. 447/2008 Z. z., v tomto prípade žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Najvyšší správny súd ďalej uvádza, že v zmysle ustanovenia § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. je podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu komplexný posudok, ktorý sa v súlade s § 15 ods. 1 menovaného zákona vypracúva na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 zákona. Súd nie je oprávnený posudzovať správnosť záverov uvedených v príslušnom lekárskom posudku, ale hodnotí iba to, či úvahy posudkového lekára zodpovedajú zásadám logiky a či posudkový lekár vzal zreteľ na všetky relevantné účastníkom do konania doložené lekárske nálezy a svoje závery dostatočne, jasne a zrozumiteľne odôvodnil. Konajúci orgán ho nemôže označiť ako nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením skutočností z odbornej stránky. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia.

42. Podľa názoru najvyššieho správneho súdu v prejednávanom prípade posudkovými lekármi vypracované lekárske posudky a zvlášť lekárske posudky z 24. februára 2021 vyhotovené na úrovni druhostupňovej takéto náležitosti nespĺňa. Príslušný posudkový lekár, závery ktorého si osvojil a následne pretavil do svojho rozhodnutia aj žalovaný, uviedol, že agresívne správanie žalobkyne plynie z predvídateľných okolností, porucha správania spontánne terminuje (po príchode polície, otvorenie dverí autobusu, nekladenie odporu zo strany manžela, vyhovieť požiadavkám, verbálnym a agresívnym správaním vynútené splnenie požiadaviek). Prejavy agresivity nie sú viazané len na miesto (autobus, nákupné centrá), ale aj na domáce prostredia a súvisia s akoukoľvek konfrontačnou situáciou, nezávisle od miesta a osôb. Stav agresivity nesúvisia s cestovaním v mestskej hromadnej doprave ani s uzavretým priestorom, ale s nevyhovieť požiadaviek posudzovanej fyzickej osoby. Z uvedeného je teda zrejmé, že samotný posudkový lekár dospel k záveru, že agresívne prejavy sú u žalobkyne dané a pre žalobkyňu je agresívne správanie za určitých (pre žalobkyňu neprijemných) okolností charakteristickým, respektíve sprievodným znakom. Túto skutočnosť potvrdzuje vyjadrenie psychiatra žalobkyne P.. O. realizované na žiadosť žalovaného z mesiaca február 2021 a z ktorého vyplývalo, že žalobkyňa ďalej cit.: „ (...) dlhodobo preukazuje zlú toleranciu záťažových nových, stresových situácií, zle toleruje, keď sa stretne s nepochopením, keď ju niekto spochybňuje a podobne - vtedy u nej dysforické ladenie, s výbušným, agresívnym reagovaním, je v konaní nevyspytateľná, nedostatočne sa koriguje. Dlhodobo nie je schopná sama chodiť von, zle toleruje uzavreté priestory, má problém cestovať hromadnými prostriedkami, vyžaduje doprovod manžela, alebo inej blízkej osoby, ktorí ju musia vozit' osobnou prepravou. (...)“ Záver posudkového lekára, že stavy agresivity nesúvisia s cestovaním v mestskej hromadnej doprave ani s uzavretým priestorom, ale s nevyhovieť požiadaviek posudzovanej fyzickej osoby sám o sebe nevyklučuje ten fakt, že žalobkyňa aj s ohľadom na svoju diagnózu sa správa agresívne aj v prostriedkoch hromadnej prepravy, ktorú skutočnosť potvrdzuje incident, kedy v dôsledku úzkosti - paniky žiadala o zastavenie autobusu. Z uvedených záverov a tiež ďalších lekárskeho správ založených v administratívnom spise je zrejmé, že žalobkyňa sa vyhýba priestorom, kde sa nachádza viac ľudí, keďže tým narastá jej nepohoda a v kombinácii s úzkosťou sa vo svojom správaní stáva nepredvídateľnou (napríklad lekárska správa z 19. júla 2019), pričom cestovanie verejnou hromadnou dopravou (sociálny ruch), možno bezpečne zhodnotiť ako aktivitu, ktorú žalobkyňa realizuje mimo svojho osobného komfortu, a kde sa možno bežne stretnúť s vyhrotenými situáciami neprijemnými aj pre bežného človeka, nieto ešte pre osobu s objektívne popísanou úzkosťou a zlým znášaním stresových situácií, ktorú skutočnosť potvrdzuje už spomínaný incident súvisiaci primárne s v danom čase prijatými epidemiologickými opatreniami, prípadne skôr dňa 14. apríla 2019, kedy sa žalobkyňa pokúsila ísť autobusom, ale dostala panickú reakciu. Z ďalších do konania doložených lekárskeho správ P.. O. vyplýva zlá tolerancia žalobkyne záťažových, stresových situácií so sklonom k panike, k úzkostným prejavom s nekludom (lekárska správa z 03.

decembra 2020), úzkostné a depresívne príznaky striedajúce sa s hypomanickými stavmi, je hyperaktívna, konfliktnejšia (...) (lekárska správa z 09. septembra 2020), v správaní v hromadných prostriedkoch pretrváva neovládateľné a nepredvídateľné správanie (lekárska správa zo 14. októbra 2020).

43. Rovnako sa najvyšší správny súd nestotožňuje so záverom, ku ktorému dospel posudkový lekár čo do vyhodnotenia ďalšieho kritéria plynúceho z vyššie citovaného § 14 ods. 6 písm. b/ zákona č. 447/2008 Z. z., a teda, že agresívne správanie žalobkyne plynie z predvídateľných okolností majúcich primárny pôvod v tom, že žalobkyni nie je vyhovieť podľa jej požiadaviek, nakoľko čo do budúcnosti nie je nikdy isté, že žalobkyni, a zvlášť v prostriedku hromadnej dopravy bude vyhovieť plne v súlade s jej požiadavkami. Podľa názoru súdu manžel žalobkyne ako jej blízka osoba lepšie pozná žalobkyňu a dokáže vhodnejším spôsobom reagovať a eliminovať možné impulzy nepriaznivo ovplyvňujúce jej správanie než cudzia osoba cestujúca v prostriedku hromadnej dopravy, u ktorej sa možno skôr stretnúť s nepochopením, nižšou mierou empatie, tolerancie, najmä ak nie je oboznámená so zdravotným stavom žalobkyne.

44. Rovnako sa možno stotožniť so záverom, ku ktorému dospel krajský súd v rámci posudzovania v poradí tretieho kritéria plynúceho z § 14 ods. 6 písm. b/ zákona č. 447/2008 Z. z., konkrétne otázkou možného neovládateľného správania sa žalobkyne, na ktorú skutočnosť žalovaný vo svojom rozhodnutí žiadnym spôsobom nereagoval a nevyhodnocoval ho. Pokiaľ sa aj k tejto otázke vyjadril posudkový lekár dodatočne po podaní správnej žaloby, tak táto skutočnosť nemá a nemôže mať zásadný vplyv na závery plynúce z tohto bodu 44 rozsudku, nakoľko predmetom súdneho prieskumu je v predmetnej veci zásadne rozhodnutie správneho orgánu a nie vyjadrenie, v ktorom žalovaný (prípadne posudkový lekár žalovaného) bližšie do-odôvodňuje správnu žalobou napadnuté rozhodnutie, respektíve dopĺňa napadnuté rozhodnutie o ďalšie dôvody.

45. V závere najvyšší správny súd uvádza, že základným cieľom konania o kompenzácii je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti vrátane nepriameho zabezpečenia nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti, minimalizácia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ktoré nie je postihnutá osoba schopná prekonať vlastným úsilím a prostriedkami, ako aj zmiernenie jej nepriaznivej sociálnej situácie. Pokiaľ žalobkyňa trpí duševnou poruchou, ktorá nie je sporná a v zmysle aj vyššie spomínaných lekárskeho nálezu dlhodobo preukazuje zlú toleranciu záťažových nových, stresových situácií, zle toleruje, keď sa stretne s nepochopením, keď ju niekto spochybňuje, zle toleruje uzavreté priestory, má problém cestovať hromadnými prostriedkami, potom účel zákona č. 447/2008 Z. z. možno naplniť tým, že jej bude umožnené prednostne využívať na individuálnu prepravu osobné motorové vozidlo než cestovanie verejnou hromadnou prepravou.

46. K odkazu žalovaného na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva záver, že rozhodnutie sa nezrušuje iba preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka, najvyšší správny súd uvádza, že v predmetnej veci neboli žalovanému vytknuté nedostatky jeho rozhodnutia z hľadiska formálneho, jednalo sa o nedostatky zásadného charakteru spočívajúce v nedostatočnom zhodnotení kritérií potrebných pre ustálenie záveru o odkázanosti žalobkyne na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 písm. b/ v spojení s § 14 ods. 10 písm. a/ a § 38 ods. 9 písm. a/ zákona č. 447/2008 Z. z.

47. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší správny súd námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keďže tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

48. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobkyňa bola v kasačnom konaní plne úspešná.

49. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.